

— **Frane Novak.** Od Sv. Marjete pri Moškancih se nam piše: Na južnozahodnem bojišču je za domovino in cesarja padel dne 28. nov. 1915 enoletni prostovoljec desetnik Frane Novak. Dopržil je mariborsko učiteljske ter stal tako na pragu življenja, katero mu je pretrgal kot junaku sovražna krogla. Obitelji, ki s tem izgubi že drugega sina in brata v tej vojni, naše sožalje!

— **Alojzij Popošek.** Iz Ptuja se nam poroča: Alojzij Popošek, edini sin Popošekove družine iz Podvinc je v najlepši dobi svojega cvetočega življenja — v 23. letu — zapustil solzno dolino in se preselil v boljšo domovino. Služil je pri slovenskoštajerskem domobranskem pešpolku. Ranjen je bil dvakrat v Galiciji, kjer je v bolnišnicah prestal strašne bolečine. In tretjič je šel na italijansko bojišče; tam se je boril 3 tedne na Doberdobski planoti s sovražnikom. Njegovi znanci nam poročajo, da ga je dne 15. decembra 1. 1915 raztrgala laška granata. Strašna usoda za stariše in sestre! Bil je miroljubnega srca. Njegovo največje veselje je bil domači pljug in vsa druga kmečka opravila. Naj rru bo tuja zemljica lahka! Ti pa mili Jezus nas enkrat združi tam, ker ne bo žalosti in trpljenja in tudi vojske ne! Spavaj sladko v tuji zemlji, sinko dragi, nad zvezdami na nas ne pozabi!

— **Ivan Toplak.** Z italijanskega bojišča se nam piše: Nemila smrt nam je ugrabila mladeniča Ivana Toplak, doma iz Podvinc v pri Ptuju, v najlepši dobi, starega 24 let. Nahačal se je pet mesecev na južnem bojišču, kjer ga je dne 7. jan. zadela sovražna krogla in mu predrla njegova mlada prsa. Bil je priden, prijazen fant. Njegov tovariš Fr. Petek je naznanil žalostno novico njegovim domačim in pristavil: „Res, žalostno za vse, ki smo mu bili prijatelji!“ Naj bo mlademu slovenskemu junaku doberdobska zemljica lahka! Mirno počivaj, ljubi Ivan! Na veselo svidenje nad zvezdami! — Alojzij Štraki, doma iz Radomersčaka pri Ljutomeru; poddesetnik F. Petek od Sv. Tomaža pri Ormožu; Ivan Munda in Ivan Čeb iz Spuhlje.

† Župnik Fr. Muršič.

Cela framska župnija je glasno zaplakala, ko se je dne 28. jan. izvedelo, da je umrl župnik č. g. Frančišek Muršič. „Ah, da so nam umrli dobri kateheti“, je zdihovala šolska mladina in se ni dala utolažiti. „Ah, da smo izgubili blagega gospoda“, so govorili udani mu framski župljani ter niso mogli prav verjeti, da bi mogla smrt tako hitro in nepričakovano opraviti svoje neusmiljeno delo. Vnetje pljuč in možganske mrene, katero je dobil na poti v planiško šolo, je strlo njegovo v zadnjem času vsled preganjanj oslabiljeno telo in mu uničilo življenje. Bil je komaj 49 let star.

Po njegovega življenja je bila pot večine slovenskega razumnštva. Šele po hudem boju s pomankanjem in z vsemi mogočimi ovirami je prišel do kruha. Ko je menil, da so težavnejša leta njegovega življenja za njim, ga je prišla smrt s svojo koščeno roko in ga odvedla s tega sveta. Rodil se je dne 8. oktobra 1867 v vinorodnem Zavrču. Svoje gimnazijske študije je dovršil v Ljubljani, bogoslovške v Mariboru. Dne 25. julija 1895 je bil posvečen v mašnika in še isto leto poslan med ljudstvo.

Mlad duhovnik je bil poln vzorov, poln načrtov in poln veselja za delo. Razpel je jadra in se podal s temi bogatimi zakladi na široko morje življenja. Iz ljudstva je izšel, ljudstvu, dobremu in poštenemu svemu ljudstvu je hotel posvetiti vse svoje moči. Bil je skrajno vesten v šoli, neumoren v spovednični, nenavadno izboren v cerkvenem govorništvo in tudi izven cerkve skrben za pravice in dobrobit v oskrbo mu izročenega ljudstva. Kjerkoli je služboval, še sedaj ni pozabljeno njegovo vzorno delovanje. Kaplanoval je najprej v Brežicah od 17. oktobra 1895 do 4. avgusta 1896, potem v Koziem do 14. nov. 1898 in na to pri Sv. Benediktu v Slov. gor. do 25. julija 1903, ko je postal župnik v Framu.

V politični zgodovini štajerskih Slovencev ostane posebej zabeleženo njegovo delovanje v Koziem. Njegova ljubezen do ljudstva je našla odmev v širih krogih in kadar so nastopili odločilni časi, slo je ljudstvo za njim. In tako se je zgodilo, da so Slovenci dobili tržko zastopstvo v roke, katero so prej imeli ljudje približno iste politične barve, kakor so zdaj štajerski. Kozi je od istega časa naprej ostalo slovensko.

Kakor se je povsod, kamor je prišel Muršič, poznalo njegovo katehetsko, cerkvenogovorniško in spovedniško delovanje, tako je tudi povsod vzevelo globoko katoliško-narodno javno življenje. Muršič pač ni bil mož, ki bi šel mimo kakor senca, ampak mož, ki je krepko prijel za pljug ter rezal globoke brazde v zemljo. Da taki možje najdemo tudi nasprotstvo, čeprav sami nikogar ne sovražijo, kateri razumen človek bi se temu čudil? Tako je bilo in tako bo ostalo vedno! Samo puhle repe se nihče ne dotakne. Toda tudi veliko ljubezen in razumevanje najdemo možje

načrtov in dela pri svojem ljudstvu. To se je videlo tudi v Framu ob smrti Muršičevi. Žalost za njim je bila nedopovedljiva. Pokazala se je posebno v nedeljo ob pogrebu. Ko je dr. Medved govoril pokojniku zadnje besede in slovo, je glasno jokanje in ihtenje nadvladalo njegov krepek glas. Muršič ni delal samo v šoli in cerkvi, ampak tudi v društvi in denarnih zavodih. Hvaležno ljudstvo bo mu to delo sedaj plačevalo z molitvijo in trajnim spominom.

V širih krogih spodnještajerskih Slovencev je bil pokojni Muršič znan kot pridigar ob romanjih v Marijino Celje, v Brezje in na Trsat. Njegov krepek glas, njegova vznesena beseda, njegovo navdušenje za sveto stvar je vsakokrat globoko učinkovalo na pobožne romarje.

Pogreb je bil v nedeljo, dne 30. t. m. Velika množica je prišla skupaj, da je izkazala rajnemu zadnje ljubav. Navzoči so bili tudi državni in deželni poslanci dr. Korošec, Ozmeč, Pišek in dr. Verstovšek. Domača in planiška šola sta se udeležili pogreba polnoštevilno pod vodstvom vrlega učiteljstva.

Pogreb je vodil preč. g. hoški dekan A. Grusovnik v spremstvu 23 duhovnikov, sosedov in prijateljev pokojnika. V slovo je govoril rajnemu prof. dr. Anton Medved. Omenjal je njegovo goreče delovanje na leci, v spovednici in v šoli. Ljudstvo je jokalo na ves glas med pogrebom. Ob grobu mu je zapel domači pevski zbor nagrobno žalostinko v slovo. Staro in mlado je ljubilo svojega prijatelja in voditelja, za to jim je bilo slovo tako neizmerno težko. Pokoj njegovi duši! Na veselo vstajenje!

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** Č. g. Josip Ozmeč, župnik in deželni poslanec pri Sv. Lovrenu na Dravskem polju, bo dne 1. marca inštaliran za župnika na župnijo Ljutomer. — Č. g. Ivan Jelšnik je bil dne 2. febr. umeščen na župnijo Zibika. — Prestavljeni so sedeči č. g. kaplani: Ivan Bosina s Sladke gore k Sv. Martinu na Paki, Anton Zupanič iz Loke pri Zidanem Mostu na Sladko goro in Jurij Cvetko iz Koprivnice v Loko.

* **Odlikovanje.** Ponovno Najvišje pohvalno priznanje za junaštvo in požrtvovalnost pred sovražnikom je dobil fregatni zdravnik dr. Ivan Fras, štajerski rojak iz Dragotinca pri Sv. Juriju ob Sč.

Odlikovani junaki 87. pešpolka. S srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda je bil odklikovan računski podčastnik 1. razreda Jožef Gregorec. Z bronasto kolajno za hrabrost pa četovodja Anton Rozman, poddesetnik Franc Klobasa, pešca Janez Grobelnik in Jožef Hentak.

Odlikovani junaki 47. pešpolka. S srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda so bili odklikovani: Kadet Ivan Kajfaž, četovodja Franc Longini, desetnik Janez Rumpler, desetnik Ferdinand Trojan, poddesetnika Jožef Bok in Alojzij Scheucher ter pešca Avgust Volmajer in Franc Pregl. Z bronasto hrabrostno kolajno sledi: Pešci Karol Fridinger, Rudolf Hofstätter, Janez Zöhrer, Anton Kaučič, Janez Jamernik, Feliks Škrober, Anton Kitek, Rupert Žaberl in Janez Maček.

Junaki s „Zente“ v Pulju. V ponedeljek 24. jan. so dospeli v Pulj junaki s „Zente“. Občinstvo jih je navdušeno pozdravljalo. Sedaj, ko je Črna gora poražena, so se vrnili v domovino še pred koncem svetovne vojne, kar razveseli gotovo vsakega, zlasti pa njihove svjce. Nasi junaki so bili v črnogorskem ujetništvu 18 mesecev.

Kapitaliziranje hrabrostnih svetinj. „Az Est“ javlja, da pretresajo merodajni ogrski krogi misel kapitalizirati mesečne prejemke imeteljev hrabrostnih svetinj, če imajo dotični samostojno obrt ali hočejo kupiti zemljišče. V tem slučaju bi se izplačalo imeteljem zlate hrabrostne svetinje 4000 K, imeteljem vel. srebrne svetinje 2000 kron, imeteljem male srebrne svetinje pa 1300 kron. Tudi prejemki invalidov in sirot bi se kapitalizirali.

„Slovenski Gospodar“ zvest tovariš slovenskih domobrancev. Nasi domobranci nam pišejo: Ko sem bil doma sem se vsikdar veselil dneva, ko je pismonoša prinesel „Slov. Gosp.“ da sem posnel in njega razne novice, ki jih je imel v obilni meri na razpolago. Pa ko nas je cesar poklical v obrambo domovine proti veroomnetarju polentanju, nas tudi sedaj pride „Slov. Gospodar“ obiskat na topli jug. Ne morete si doma predtavljati, kako veselje za vlada v naši sredini, ko ga zagledamo. Tedaj gre

iz rok v roke in vsak hoče biti prvi, da ga čita, kako na vseh bojiščih naši slovenski fantje in možje bijejo sovražnika. In v kratkem času bomo tudi mi slovenski domobranci od pešpolka pokazali nezvestemu polentanju, kar znamo. Sedaj smo se namreč za rezervo in komaj čakamo, da brž pokazemo, čemu imamo puške in tedaj: „Hura polentaru!“ Vse za vero, dom cesarja! Iskrene pozdrave pošiljamo vsem čitateljem „Slov. Gosp.“ sledeči slovenski domobranci: Josip Krajnc od Sv. Ruperta v Slov. gor.; Anton Weingerl od Sv. Jakoba v Slov. gor.; Lovrenc Ferlan od Sv. Trojice v Slov. gor.; Josip Meško iz Polensaka; Ludovik Skrbič iz Frama; Franc Arnejčič iz Haloz; Valentin Voga iz Trsta; Ivan Hriberšek iz Brezic; Ivan Šiserko iz Leitersberga in Anton Resnik iz Rajhenburga.

Slovenski junak odklikovan z zlato kolajno. Iz Ljubnega v Savinjski dolini se nam poroča: Četovodja Franc Barbej, od slovenskoštajerskega pešpolka je bil dne 16. januarja odklikovan z zlato hrabrostno kolajno. Od visokih častnikov pa je za svojo izredno hrabrost in junaške čine dobil darilo 200 K, katere je takoj poslal svoji materi. Vzgleđen slovenski sin!

„Slovenski Gospodar“ med obmejnimi Slovenci. Poroča se nam: Naš „Slovenski Gospodar“ si je med vojsko pridobil mnogo novih prijateljev. V župnijah Lučane, Kaplja in Arvež se je za Vaš list v zadnjem času oglasilo izredno mnogo novih naročnikov. Celotaki, ki so poprej zabavljali čez Vas, so si sedaj naročili „Gospodarja“. Mnogi, ki so večkrat naglašali, da ne razumejo čistega slovenskega jezika, so se ga sedaj naučili, ker vsebinska ki jo prinaša „Slov. Gospodar“, ima posebno privlačno moč za naše kmečko ljudstvo. — Tudi iz Spielfelda in Cmureka se nam poroča, da so se mnogi, ki so poprej čitali edino nemške liste, naročili na „Gospodarja“.

Slovenski sanitejci na italijanskem bojišču. Piše se nam: Zima je tukaj na italijanskem bojišču precej ostra, čeravno ni mnogo snega. Zdravi se smo. Kužnih bolezni je le malo. Slovenski fantje smo kljub velikim težavam vedno veseli in židane volje. Iskrene pozdrave! Poddesetnik Jožef Vučina od Sv. Andraza v Slov. gor.; Anton Klemenčič iz Rožičkega vrha pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Jožef Kröpl od St. Janža na Dr. polju; Anton Laubič iz Dramelj pri Celju; Jakob Apat iz Škoflje vasi in Konrad Kolar iz Središča. Živijo Slovenci!

Za vojne begunce iz juga. V Mariboru se je ustanovil okrajni pomožni odbor za vojne begunce iz juga. Pojasnila se dajejo v poslopju c. k. okrajnega glavarstva, II. nadstropje, vrata 14 ob ponepljkih, sredah in sobotah od 10—12 ure predp. in od 2—4 ure popoldne.

* **Gonja zoper župane.** Ker so tudi župani bili klicani k naboru, a se je reklo, da bodo nekateri oproščeni vojaške službe, so ponekod zavistni ljudje uprizorili celo gonjo zoper nje. Tako se nam poroča, da ponekod gotovi ljudje pobirajo podpise po občini in v posebnih vlogah zahtevajo od političnih oblasti, da se naj župane na vsak način vpokliče, ker je še v občini dovolj starejših mož, ki bi lahko vodili županske posle.

* **Rekviriranje žita.** Kmečki posestniki mariborskega okraja se pritožujejo, da so mnogi zopet dobili pozive, naj do 15., oziroma 21. febr. oddajo go-